طلوع
روزنامه

منطقه جنوب ایران (فارس/خوزستان/بوشهر/کهگیلویه و بویراحمد/هرمزگان)

آدرس سایت: www.tolounews.com پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

یکشنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۴ ○ ۲۸ ربیع الاول ۱۴۴۷ ○ ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۵ ○ سال سی ام ○ شماره ۴۳۰۰ ○ بها ۲۵۰۰۰ تومان

مدیرعامل آب منطقه‌ای فارس خبرداد:

صدور سند بخشی از اراضی سد درودزن به نام آب منطقه‌ای فارس

۴

وزیر علوم:

خروج ۱۲ هزار پژوهشگر در یک دهه گذشته

تعدد مراکز دانشگاهی کیفیت آموزش را کاهش داده است

دانشگاه خانه احزاب نیست

تحلیل این خبر را در ستون «تحلیل خبر» بخوانید ۱

نماینده مجلس:

داروخانه‌ها توان خرید داروهای سرطانی را ندارند

۲

شهردار کلان‌شهر شیراز خبرداد:

ایجاد دسترسی جدید به بام سبز شیراز از چمران و منصورآباد

پیوند چشم‌انداز ۳۶۰ درجه شیراز به مسیرهای بدون خودرو

۲

معاون وزیر صمت:

عدم‌النفع ۳۰۰ هزار میلیارد تومانی صنایع به دلیل قطعی برق

۲

مدیرکل آموزش و پرورش فارس خبر داد:

توزیع ۶۰ هزار قلم کالای ورزشی و بهداشتی در مدارس فارس برای مهر با نشاط

۲

نماینده اهواز در مجلس:

خوزستان با دارا بودن ثروت و ظرفیت در رتبه یک بیکاری کشور قرار گرفته است

۳

شهردار منطقه ۹ شیراز تاکید کرد؛

بهسازی معابر، گامی در مسیر عدالت شهری در منطقه ۹

۴

رئیس پلیس راهور استان فارس در پاسخ به طلوع مطرح کرد؛

استفاده از تلفن همراه و عدم استفاده کلاه ایمنی در صدر تخلفات رانندگی

کاهش تصادفات منجر به فوت و جرح مهم‌ترین اولویت فارس

۴

خط ریلی شیراز – بوشهر در اولویت؛ شیراز – بندرعباس، شاید وقتی دیگر

۲

یادداشت روز

تحلیل خبر

وحید جعفری زاده

کیفیت گمشده در تکثر دانشگاه‌ها

برای تحلیل سخنان اخیر وزیر علوم، بهتر است گریزی به اواخر دهه ۷۰ تا نیمه اول دهه نود بزنیم، جایی که عمده توسعه و تأسیس دانشگاه‌ها در کشور با مجوز وزارت علوم به وقوع پیوست. حقیقت آن است که در این مقطع (و شاید حتی تا همین الان) صدور مجوز تأسیس دانشگاه‌ها (و حتی صدور مجوز رشته‌های دانشگاهی در واحدهای دانشگاهی)، بیش از آن که حاصل نیازسنجی دقیق و علمی باشد، محصول و تابع ملاحظات اجتماعی و منطقه‌ای، سیاست‌های مقطعی و حتی بعضاً ناشی از فشارهای سیاسی یا مردان سیاسی بوده است؛ از همین رو با یک تشتت و پراکندگی بی‌ضابطه و غیراصولی، چه در دانشگاه‌های تأسیس شده و چه در رشته‌های اعطا شده به دانشگاه‌ها مواجه هستیم.

این تکثر و ازدحام دانشگاه‌ها، با توجه به گذر از پیک جمعیتی دهه شصت و هفتاد و در نتیجه کاهش تقاضا و به دلیل رقابت بین دانشگاه‌ها برای جذب دانشجو، منجر به افت کیفیت و سطح علمی خروجی‌های دانشگاه‌ها شده؛ اگر چه تنها عامل افت کیفیت نیست.

اما آیا افت کیفیت دانشگاه‌ها، تنها معلول تعدد و تکثر واحدهای دانشگاهی است؟ بدون تردید عوامل دیگری نیز در این زمینه تاثیرگذار است. از جمله مهمترین این عوامل را می‌توان مهاجرت تعداد زیادی از اساتید، دانشجویان، محققان و حتی مدیران دانشگاه‌ها، افت کیفیت دانش آموزان و مدارس، کاهش سطح تعاملات بین المللی واحدهای دانشگاهی، تغییر الگوی فرهنگی که تحصیلات دانشگاهی را عامل موفقیت افراد می‌داند، عدم اشتغال مناسب فارغ التحصیلان و... برشمرد.

از طرف دیگر باید بپذیریم، آنچه وزیر علوم در خصوص دانشگاه‌های نسل دوم، سوم و چهارم و تغییر نسل دانشگاه‌ها در کشور عنوان کرده، در مقام عمل چندان محقق نشده و همچنان رویکرد اکثر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور همان رویکرد و شیوه دانشگاه‌های نسل اول یعنی دانشگاه‌های آموزش محور است. خروج ۱۲ هزار پژوهشگر که وزیر علوم به آن اذعان کرده، گواهی بر همین مدعاست که حتی دانشگاه‌ها، به طور کامل به دانشگاه‌های نسل دوم (پژوهش محور) تغییر رویکرد و ماهیت نداده‌اند.

رئیس‌جمهوری:

با اسنپ‌بک نمی‌توان جلوی ما را گرفت

سازندگان نطنز مهم‌تر از آن را می‌سازند

رئیس‌جمهوری تأکید کرد: جلسه برگزار کرده‌اند تا اسنپ‌بک را برگردانند اما راه را می‌بندند؟ مغزها و اندیشه‌ها هستند که یا راه پیدا می‌کنند یا راه می‌سازند.

به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان در مراسم تجلیل از مدال‌آوران المپیاد ۲۰۲۵ با اشاره به آخرین تحولات در زمینه اجرای اسنپ‌بک، تصریح کرد: جلسه برگزار کرده‌اند تا اسنپ‌بک را برگردانند؛ راه را می‌بندند؟ مغزها و اندیشه‌ها هستند که یا راه پیدا می‌کنند یا راه می‌سازند.

وی افزود: این توانایی را باید باور کرد. آنان نمی‌توانند جلوی ما را بگیرند. نطنز و فردو را می‌توانند بزنند، غافل از اینکه این انسان‌ها هستند که نطنز و مهم‌تر از نطنز را می‌سازند و خواهند ساخت.

مسعود پزشکیان در آیین تجلیل از مدال‌آوران المپیادهای علمی جهانی ۲۰۲۵، در بخشی از سخنانش با بیان اینکه به خود می‌بالیم که عزیزانی چون شما در کشور داریم که قادرند با اقتدار در عرصه‌های جهانی حضور یافته و با افتخار از ایران دفاع و پرچم جمهوری اسلامی را به اهتزاز درآورند، اظهار داشت: باور بنده این است و مکرر نیز اعلام کرده‌ام که ثروت واقعی کشور نه منابع نفت و گاز و معادن طلا، بلکه شما جوانان نخبه و خلاق کشور هستید.

رئیس جمهور با اشاره به اینکه کشورهای زیادی هستند که بدون برخورداری از منابع طبیعی و با تکیه بر نیروی انسانی توانمند و نخبه خود به پیشرفت‌های چشمگیر رسیده‌اند، افزود: چرا ما با وجود بهره‌مندی از منابع عظیم خدادادی نتوانسته‌ایم آنچنان که باید پیشرفت و مشکلات را مرتفع کنیم! باید نگاه خود را تغییر دهیم و به خودمان بازگردیم؛ اگر باور کردیم که هر کدام از ما معدنی سرشار از توانمندی هستیم که باید دانایی و توانایی خود را در مسیر حل مشکلات به کار بگیریم، آن روز خواهیم توانست از سنگ سیاه، طلا عمل بیاوریم.

پزشکیان تصریح کرد: اگر به انسان‌های خلاق میدان دهیم و مسیر را برای آنها مهیا و تسهیل کنیم، می‌توانند همه مشکلات را رفع کنند. مشکل همانگونه که گفتم در نگاه غلط ماست؛ دشمن شاید بتواند دستاوردهای علمی ما را بمباران کند، اما این متخصصان و دانشمندان ما هستند که این تاسیسات را ساخته‌اند و ثروت و دارایی اصلی کشور همین‌ها هستند، نه آنچه آنها ساخته و تولید کرده‌اند.رئیس جمهور با اشاره به اختصاص بیشترین وقت خود از ابتدای آغاز به کار، به موضوع تحول نظام آموزشی کشور، گفت: دغدغه اصلی بنده در حدود یکسال گذشته ایجاد بستر مناسب برای شناسایی، جذب، پرورش و بالفعل کردن پتانسیل‌های نوجوانان و جوانان نخبه کشور بوده است تا با تکیه بر آنها بتوانیم مشکلات را حل و آینده کشور را بسازیم.

پزشکیان همچنین با اشاره به تصمیم اتخاذ شده در جلسه شورای امنیت سازمان ملل گفت: بنده شخصاً به دفعات با وضعیتی مواجه شده‌ام که عده‌ای سعی کرده‌اند راه حرکت و رشد ما را ببندند، اما مغزها و اندیشه‌ها در مواجهه با هر مانعی، یا راه می‌یابند، یا راه می‌سازند. انگیزه اصلی ما از تحول در نظام آموزشی این است که فرزندان این کشور را به شکلی تربیت کنیم که در مواجهه با مانع در مسیر هر هدفی، بدون هیچ تعللی به دنبال یافتن یا ساختن راه باشند.

رئیس جمهور اضافه کرد: کافی است باور کنیم که می‌توانیم بر موانع غلبه کنیم و بدخواهان این سرزمین نمی‌توانند راه را بر ما ببندند؛ به‌هیچ‌وجه نمی‌توان جلوی کسی را که عزم و اراده و توانایی پیشرفت دارد، بست. ما هرگز در برابر زیاده‌خواهی‌ها تسلیم نشده و سرخم نخواهیم کرد، چرا که توانایی و قدرت تغییر داریم و کافی است به کسانی که توانایی و اراده دارند، اعتماد کنیم.پزشکیان با بیان اینکه زمانی برای از دست دادن نداریم، تصریح کرد: ۴۷ سال است که مدرسه می‌سازیم اما همچنان با کمبود فضای آموزشی مواجهیم، در این دولت تصمیم گرفتیم یکبار این مشکل را حل کنیم. همچنین در حال اصلاح و ارتقای کیفی شیوه‌ها و محتوای آموزشی نیز هستیم. متاسفانه نظام اداری کشور منجمد شده و در برابر تغییر و اصلاح مقاومت می‌کند. باید تلاش کنیم قالب‌ها را بشکنیم و شما که هنوز در این قالب‌ها قرار نگرفته‌اید، خیلی راحت‌تر می‌توانید خلاقیت و قوه ابتکار خود را در مسیر اصلاح امور و رفع مشکلات به کار بگیرید.

رئیس جمهور گفت: کافی است که انگیزه اصلاح و پیشرفت را در خود تقویت کنید؛ قاعده بر این است که وقتی انسان در فشار و محاصره موانع گرفتار می‌شود، خلاقیت‌هایش بیشتر بروز می‌کند. دولت در تلاش است بستر شکوفایی خلاقیت‌های فرزندان این آب و خاک را هر چه بیشتر در سراسر کشور به شکل عادلانه فراهم کند و آموزشی ارائه کند که مبنای آگاهی نسبت به مشکلات و انگیزه برای رفع آنها باشد.

پزشکیان با تاکید بر اینکه ما و ایران به شما امیدوار بوده و دل بسته‌ایم، خاطرنشان کرد: شما می‌توانید ایران را آباد کرده و به نقطه اوج پیشرفت برسانید؛ نباید اجازه دهیم یک رژیم جعلی جنایتکار، اراده خود را در منطقه با زور پیش ببرد. ایران با تکیه بر شما می‌تواند آبادانی، عدالت و انصاف را برای خود و منطقه به ارمغان بیاورد.

در این مراسم همچنین با حضور رئیس جمهور و وزیر آموزش و پرورش از ۳۸ نفر از مدال‌آوران المپیادهای اقتصاد، ریاضی، زیست‌شناسی، شیمی، علوم زمین، فیزیک، کامپیوتر، نجوم و اختر فیزیک و هوش مصنوعی با اهدای لوح تجلیل شد.

وزیر علوم:

خروج ۱۲ هزار پژوهشگر در یک دهه گذشته

تعدد مراکز دانشگاهی کیفیت آموزش را کاهش داده است

دانشگاه خانه احزاب نیست

وزیر علوم با بیان اینکه مهاجرت برای کشور یک زیان است، گفت: از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ ما ۱۲ هزار پژوهشگر داریم که از کشور خارج شدند. این‌ها کسانی هستند که در ایران تحصیل کردند.

حسین سیمایی صراف، وزیر بهداشت، در نشست خبری که در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد، به آخرین وضعیت مهاجرت نخبگان از کشور و قطعنامه بازگشت تحریم‌ها از سوی سازمان ملل اشاره کرد.

به گزارش ایسنا، سیمایی صراف گفت: اسنپ‌بک شامل حوزه‌های علم نمی‌شود. طبق پروتکل‌های یونسکو این تحریم نباید شامل علم، پژوهش و فناوری شود. سال گذشته من در یونسکو اعلام کردم اسناد و قطعنامه‌های تحریم شامل دانش و پژوهش نمی‌شود. بنابراین تحریم‌ها در این حوزه نباید تأثیر بگذارد؛ اما متاسفانه تحریم‌ها تاثیرات غیرمستقیم خواهد گذاشت. امیدوارم با خلاقیت بتوانیم این تاثیرات را کاهش دهیم.

وزیر علوم اظهار کرد: ما دیدیم تحریم‌ها را عملاً توسعه دادند و به سمت حوزه علم و فناوری کشور کشاندند. منکر نیستم ما احتمالاً محدودتر می‌شویم. امیدواریم در این چند روز باقی مانده برای فعال شدن ماشه اتفاقات خوبی بیفتد؛ اما تحریم‌های آمریکایی و اروپایی زیاد است. ممکن است تحریم‌های شورای امنیت تأثیر چندانی دیگر نداشته باشد؛ چرا که ما از بعد از انقلاب محاصره اقتصادی بودیم و ورزیده‌تر شدیم؛ اگرچه برای لغو تحریم‌ها تلاش‌های زیادی انجام می‌دهیم؛ اما ما به سهم خود تلاش می‌کنیم آثار تحریم کمتر شود. به‌طوریکه برای تمدید اشتراک در پایگاه‌های نشریات بین المللی بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان دریافت کردیم.

وی با بیان اینکه تعداد استادانی که فرصت مطالعاتی می‌روند نزدیک به صفر شده است، گفت: در گذشته این عدد به بیش از ۲۰۰۰ نفر می‌رسید، ما دنبال منابع مالی برای اعزام اساتید به فرصت مطالعاتی هستیم؛ ضمن اینکه دانشجویان را نیز در حوزه‌هایی نظیر هوش مصنوعی به خارج اعزام می‌کنیم.

وزیر علوم با بیان اینکه مهاجرت برای کشور یک زیان است، گفت: از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ ما ۱۲ هزار پژوهشگر داریم که از کشور خارج شدند. این‌ها کسانی هستند که در ایران تحصیل کردند. ممکن است فارغ التحصیلان ارشد، دکتری یا هیئت علمی بودند که از کشور رفتند و در یک نشریه معتبر بین المللی با نام یک پژوهشگاه خارجی مقاله منتشر کردند که طی یک سال ۲۸ هزار مقاله منتشر کردند که اگر این تعداد مقاله با نام یک دانشگاه ایرانی منتشر می‌شد، رتبه علمی ۱۴ را داشتیم؛ در حالی که الان ۱۷ هستیم.

وزیر علوم به دلایل مهاجرت اشاره کرد و گفت: یکی از این دلایل، اقتصادی است؛ به هر حال پژوهشگران هم زندگی دارند که با حمایت‌های مالی ما زندگی آن‌ها تأمین نمی‌شود، یکی دیگر از این دلایل، منزلت اجتماعی است که آنچنان که باید رعایت نمی‌شود. این یک دلیل مهاجرت است؛ البته عده‌ای نیز به دلیل جذابیت‌های مقصد، امکانات پژوهشی و انتخاب‌های شخصی افراد بر می‌گردند.

وی تصریح کرد: ما چند تفاهم نامه برای احداث آزمایشگاه‌های ملی و مرجع امضا کردیم که جدیدترین آن اخیراً با معاونت علمی بود که هر کدام یک همت برای احداث آزمایشگاه‌های جدید اختصاص می‌دهند.

دانشگاه خانه احزاب نیست

وی با بیان اینکه دانشگاه خانه احزاب نیست و دانشجو نباید ابزار دست سیاسی‌ها باشد، گفت: دانشجویان به این بلوغ رسیدند که استقلال داشته باشند.

وی با بیان اینکه دانشجویان و دانشگاه‌ها باید نسبت به جامعه و پیرامون خود حساس باشند، گفت: ما با نهاد رهبری در دانشگاه‌ها روابط دوستانه‌ای داریم و به لحاظ خط و مشی گذاری در دانشگاه‌ها با نهاد مرکزی نمایندگی رهبری همکاری خوبی داریم و اختلاف نظری وجود ندارد. فکر می‌کنم بستر برای جنب و جوش دانشجویان بهتر فراهم خواهد بود.

تعدد مراکز دانشگاهی کیفیت آموزش را کاهش داده است

وی در ادامه به تشریح برنامه‌ها و سیاست‌های کلان حوزه آموزش عالی پرداخت و گفت: امروزه دانشگاه از آموزش شروع می‌شود و تا مرحله فناوری و نوآوری ادامه می‌یابد؛ به‌طوری که یک سر دانشگاه را داخل دانشگاه و سر دیگر را در پارک‌های علم و فناوری می‌بینیم.

وی با بیان اینکه فعالیت‌های پارک‌ها از دهه ۷۰ شروع شد، گفت: امروز تعداد پارک‌ها از یک به ۵۰ پارک رسید و بیش از ۱۶۰ هزار فناور در این پارک‌ها مستقر هستند که سال گذشته ۱۲۹ همت درآمد داشتند. این پارک‌ها تکنولوژی را توسعه و ارتباط دانشگاه و صنعت را شکل می‌دهند.

وزیر علوم گفت: ما چهار نسل دانشگاهی داریم که نسل اول آموزش محور بود، در این مرحله دانشگاه چندان پژوهش محور نبوده است. در نسل دوم که پژوهش محور بود، علم و دانش تولید می‌شود. در نسل قبلی ما با کلاس و کتابخانه سرکار داشتیم در نسل دوم با آزمایشگاه‌های بزرگ نیز مواجه بودیم. ما تا سال ۵۷ دانشگاه‌های صرفاً آموزش محوری داشتیم.

سیمایی صراف ادامه داد: دوره‌های تحصیلات تکمیلی، تولید پایان نامه، تأسیس پژوهشکده و پژوهشگاه‌ها در نسل دوم دانشگاه‌ها تولید شد. در نسل سوم دانشگاه‌ها فناور و کارآفرین و ایده‌ها محصول محور شدند؛ در این مرحله پارک‌ها تأسیس شد تا زنجیره آموزش، پژوهش و فناوری تکمیل شود.

وزیر علوم به نسل چهارم دانشگاه‌ها اشاره کرد و گفت: دانشگاه با مسئولیت اجتماعی فعالیت می‌کند در واقع دانشگاه باید حل مسئله کند و باید برای توسعه، فرهنگ و ایجاد جامعه کشور تعهد داشته باشد. این دانشگاه مسئولیت‌پذیر و پاسخگوست؛ به دنبال تاثیرات اجتماعی و اقتصادی است. دانشگاه‌های پیشرو در دنیا نیز با این ویژگی فعالیت می‌کنند.

وی تاکید کرد: امروزه همه دانشگاه‌های ما در یک سطح نیستند؛ اما دانشگاه‌های متعددی داریم که هر چهار مسئولیت فوق را به دوش می‌کشند.

وزیر علوم افزود: متاسفانه بسیاری از دانشجویان ما با دانشگاه نوآور و فناور آشنا نیستند و حتی پارک‌های ما را نمی‌شناسند. باید این بخش دانشگاه را به دانشجویان بشناسانیم تا انگیزه لازم را پیدا کنند.

وی به برنامه آمایش آموزش عالی اشاره کرد و گفت: این برنامه ابتدا به عنوان تکلیف از سوی رهبری محول شد پس از آن به عنوان قانون از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد. هدف از این برنامه کیفیت آموزش عالی است. گاهی گفته می‌شود که ۲۳۰۰ دانشگاه در کشور داریم که این عدد عجیب است؛ گاهی گفته می‌شود چین هم این حدود مرکز آموزشی دارد.

سیمایی صراف گفت: تعداد دانشگاه‌های دولتی ما ۱۰۵ دانشگاه است. پیام نور یک دانشگاه ملی است که بیش از ۴۰۰ شعبه دارد. یا دانشگاه آزاد و علمی کاربردی نیز به این صورت است. اگر ما شعبه‌های این مراکز را در نظر نگیریم ما ۱۱۰ دانشگاه در کشور داریم. بنابراین آمار ۲۳۰۰ مرکز دانشگاهی صحیح نیست. اگر واحدهای کلی دانشگاه‌ها را اعلام کنیم، در مجموع ۱۸۰۰ دانشگاه داریم.

وی خاطرنشان کرد: ما معتقد هستیم باید دانشگاه با هدف کیفی‌سازی سامان پیدا کنند گسترده شدن دانشگاه برای ما آزار دهنده است این تعداد واحدهای دانشگاه کیفیت را کاهش یافته است. برای این برنامه وزارت علوم برای هر استان پرونده‌هایی به سرانجام رسانده؛ اما موفق نشده است.

وزیر علوم افزود: شورای عالی انقلاب فرهنگی به این وزارت خانه مهلت یک ماهه داد تا پیشنهاد آمایش خود را به این شورا ارائه دهند.

تحلیل این خبر را در ستون «تحلیل خبر» بخوانید